

MO-148

March-2019

B.A., Sem.-VI

CC-313 : Home Science (Home Science Education and Extension)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણનું મહત્ત્વ, વિશાળ હેતુઓ તેમજ માળખું દોરીને લખો. 14

અથવા

ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણ બાદ વ્યવસાયની તકો વિષે માહિતી આપો.

- (B) એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ચાર) 4

- (1) ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણનો આધુનિક અર્થ લખો.
- (2) ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણના કોઈપણ બે મુખ્ય સિદ્ધાંતો લખો.
- (3) ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણની ફિલોસોફી એટલે શું ?
- (4) ગૃહવિજ્ઞાની માટે કોઈપણ બે સ્વરોજગારના નામ લખો.
- (5) ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણમાં હેતુની વ્યાખ્યા લખો.
- (6) આહાર અને પોષણ વિજ્ઞાન શિક્ષણના કોઈપણ બે વિશિષ્ટ હેતુઓ લખો.

2. (A) કૉલેજ કક્ષાએ ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણ ડિપાર્ટમેન્ટ શરૂ કરવા માટે કઈ-કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખશો ? 14

અથવા

આદર્શ ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષકની લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો.

- (B) કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ લખો : 4

- (1) ગૃહવિજ્ઞાન વિસ્તરણ શિક્ષણની ફિલોસોફીનો અર્થ લખો.
- (2) ગૃહવિજ્ઞાન વિસ્તરણ શિક્ષણની વ્યાખ્યા લખો.
- (3) ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણ ડિપાર્ટમેન્ટના વહીવટનો અર્થ જણાવો.
- (4) ગૃહવિજ્ઞાન ડિપાર્ટમેન્ટના અસરકારક વહીવટમાં શિક્ષકના કોઈપણ બે મહત્ત્વના કાર્ય લખો.
- (5) ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણની લેબોરેટરી માટે જરૂરી કોઈપણ બે મુદ્દા જણાવો.
- (6) ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણની લેબોરેટરી માટે જરૂરી સાધનોની મુખ્ય કોઈપણ બે વિશેષતા જણાવો.

3. (A) ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણ અસરકારક રીતે આપવા માટે ઉપયોગી નિદર્શન પદ્ધતિ વિષે વિગતવાર માહિતી આપો. 14

અથવા

નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિષે ટૂંકમાં લખો :

- (1) ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણ માટે શૈક્ષણિક પદ્ધતિની પસંદગીના મુદ્દા
- (2) પ્રયોગ પદ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદા
- (3) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિનો ઉપયોગ
- (4) ફિલ્ડ ટ્રીપ પદ્ધતિની વિશેષતા

- (B) કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : 3

- (1) શૈક્ષણિક પદ્ધતિ એટલે શું ?
- (2) ચર્ચા પદ્ધતિના પ્રકારોના માત્ર નામ લખો.
- (3) સેમિનાર પદ્ધતિના ઉપયોગનું એક ઉદાહરણ લખો.
- (4) વ્યાખ્યાન પદ્ધતિના મુખ્ય પગથિયાંના નામ લખો.
- (5) વિદ્યાર્થી કેન્દ્રિત શૈક્ષણિક પદ્ધતિના માત્ર નામ લખો.

4. (A) શૈક્ષણિક સાધનની ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણમાં યોગ્ય પસંદગી કરતી વખતે કઈ-કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખશો ? આ શિક્ષણ માટે ઉપયોગી કોઈપણ એક સાધનની માહિતી આપો. 14

અથવા

નીચેના સાધનોની પસંદગી, ઉપયોગ અને મર્યાદા વિષે લખો : (કોઈપણ બે)

- (1) બ્લેક બોર્ડ
- (2) ગ્રાફ્સ
- (3) મોડેલ
- (4) ટેલીવિઝન

- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ લખો : 3

- (1) ચાર્ટના પ્રકારોના માત્ર નામ લખો.
- (2) બુલેટીન બોર્ડનો ઉપયોગ શું છે ?
- (3) ફ્લેનલ બોર્ડના કોઈપણ બે ઉપયોગ લખો.
- (4) કોમ્પ્યુટરના ગૃહવિજ્ઞાન શિક્ષણમાં ઉપયોગના બે ઉદાહરણ લખો.
- (5) દશ્ય શ્રાવ્ય સાધન એટલે શું ?

Seat No. : _____

MO-148

March-2019

B.A., Sem.-VI

**CC-313 : Home Science
(Home Science Education and Extension)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Write broad objectives, importance and the structure with figure of Home Science Education. **14**

OR

Give information about vocations open for Home scientist.

- (B) Write in **one** sentence : (any **four**) **4**

- (1) Write the modern meaning of Home Science Education.
- (2) Write any two main principles of Home Science Education.
- (3) What is the philosophy of Home Science Education.
- (4) Write any two names of Self-employment.
- (5) Write the definition of objective in Home Science Education.
- (6) Write any two specific objectives of Food and Nutrition Science Education.

2. (A) Which points will you keep in mind while starting Home Science Education Department at college level ? **14**

OR

Discuss the characteristics of ideal Home Science Teacher.

- (B) Write any **four** answers : **4**

- (1) Write the meaning of philosophy of Home Science Extension Education.
- (2) Define Home Science Extension Education.
- (3) State the meaning of administration of Home Science Education Department.
- (4) Write main two functions of teacher in effective administration of Home Science Department.
- (5) State any two points necessary for a laboratory of Home Science Education.
- (6) State any two significance of equipments of laboratory of Home Science.

3. (A) Give information in detail about Demonstration method useful to give Home Science Education effectively. 14

OR

Write any **two** of the following in short :

- (1) Points for selection of teaching method for Home Science Education.
- (2) Advantages and limitations of Laboratory method.
- (3) Usage of project method.
- (4) Significance of Field Trips method.

- (B) Write any **three** answers in **one** sentence : 3

- (1) What do you mean by teaching method ?
- (2) Write only names of types of Discussion method.
- (3) Write one example of the usage of seminar method.
- (4) Write names of the steps of lecture method.
- (5) Write only the names of pupil centred methods of teaching.

4. (A) Which points will you keep in mind while selecting proper teaching aids for Home Science Education ? Give information about any one method useful for this education. 14

OR

Write about selection, usage and limitation of following teaching aids : (Any **Two**)

- (1) Black Board
- (2) Graphs
- (3) Model
- (4) Television

- (B) Write answer of any **three** questions of following : 3

- (1) Write only the names of types of chart.
 - (2) What is the use of Bulletin board ?
 - (3) Write any two usage of Flannel Board.
 - (4) Write any two examples of usage of computer in Home Science Education.
 - (5) What do you mean by Audio-Visual aids ?
-